

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen
 Enhet 16

DOM
 2012-12-18
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 24635-12

SÖKANDE

Praktikertjänst Geriatrik AB, 556743-1951
 c/o Praktikertjänst AB
 103 55 Stockholm

MOTPART

Stockholms läns landsting

Ombud: Advokat Roger Hagman
 Box 45030
 104 30 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2013 -04- 2 5	
Avd	
Dnr	
Konr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 300063

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

YRKANDEN M.M.

Stockholms läns landsting (SLL) genomför genom förenklat förfarande en upphandling av geriatrisk vård (SLL1128). Upphandlingen är uppdelad i fyra objekt uppdelade mellan olika kommuner/stadsdelar. Praktikertjänst Geriatrik AB (bolaget) är en av flera leverantörer som har lämnat anbud.

Enligt tilldelningsbeslut i protokollsutdrag med anslagsdatum 15 november 2012 avser SLL att anta annan leverantör avseende basgeriatrisk vård för befolkningen i Nynäshamns kommun (Objekt 4). I bilagerad upphandlingsrapport anges att bolaget i sitt anbud avseende objekt 4 inte har inkommit med någon beskrivning av de lokaler i vilka bolaget avser bedriva verksamheten och att anbudet därför inte går vidare till anbudsprövning.

Bolaget har ansökt om överprövning av upphandlingen och yrkar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts på sätt att en ny utvärdering av objekt 4 genomförs vid vilken bolagets anbud beaktas och bolaget tilldelas kontraktet. Som grund för yrkandet har angetts bl.a. följande. En beskrivning av lokalerna har lämnats genom ingivna handlingar. SLL har inte närmare angett hur beskrivningen ska utföras för att vara tillräcklig och i brist härpå måste den beskrivning som bolaget lämnat anses vara tillräcklig för ändamålet. Frågan om lokalernas lämplighet prövas först i ett kommande led i upphandlingen. Lokalen utvärderas därmed inte rent faktiskt vid bedömningen av anbudet, bortsett möjligen från att lokalen ska vara belägen på visst geografiskt sätt, varför kravet på en beskrivning av lokalen i ord förefaller vara oproportionerligt. Bolaget lider eller kommer att lida skada.

SLL bestrider bifall till ansökan och anger som grund att det fanns skäl att förkasta bolagets anbud eftersom detta inte har varit komplett och det därmed skulle ha stått i strid med lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU - att utvärdera anbudet.

PARTERNAS UTVECKLANDE AV TALAN

Till stöd för sin talan anför **bolaget** bl.a. följande. Eftersom SLL inte har angett vad man faktiskt önskar få ut av beskrivningen förefaller det anmärkningsvärt att SLL i efterhand anser att bolagets beskrivning är otillräcklig. Dylika otydligheter från en beställare ska enligt praxis inte falla tillbaka på anbudsgivaren. Ingivna handlingar är tillräckliga då de uppvisar följande:

- Belägenhet på angiven adress
- Avstånd till pendeltåg och bussförbindelse
- Bild över fastigheten med angivande av södra flygeln
- Skalenlig 1:100 beskrivning av lokalen som utvisar trappupp-
gångar, hissar och nödutgångar. Ritningen utgör samtidigt beskriv-
ning som med enkelhet visar varje utrymmes faktiska storlek och
utrustning.
- Vidare innehåller handlingarna beskrivning av antalet patientrum
samt att dessa, vart och ett, är utrustade med separata toaletter.
Belägenhet av förråd, aktivitetsrum, rum för sköterska, rökrum,
personalrum, gemensamma toaletter och utrymmen. Tydligt är
också var köken är belägna samt att lokalerna är i två plan.
- Södra flygeln är särskilt markerad.

Eftersom SLL har förbehållit sig rätten att efter det att upphandlingen genomförts pröva lokalernas lämplighet är den beskrivning som bolaget lämnat adekvat. Den utvisar lokalisation, funktionalitet, utformning samt att den är handikappanpassad med hissar och uppfyller nationella normer då den är belägen i en fastighet som i dag nyttjas för vård, vilket för övrigt måste vara allmänt känt för SLL. Om SLL önskat en detaljerad beskrivning i ord så borde detta ha framgått klart och tydligt av förfrågningsunderlaget.

SLL anför till stöd för sin inställning bl.a. följande. För objekt fyra i denna upphandling gällde att anbudsgivaren själv ska förhyra lokal som ska vara belägen inom det geografiska ansvarsområdet och uppfylla de krav som framgår av vårdavtalet punkt 11.4, nämligen att verksamheten ska bedrivas i av landstinget godkända lokaler. I Anbudsinbjudan punkt 12.3 tredje stycket uppställde landstinget följande obligatoriska krav på anbudets innehåll i den delen:

”Anbudsgivaren ska till sitt anbud bifoga adress för samt lokalritningar och beskrivning av de lokaler i Nynäshamn i vilka Anbudsgivaren avser att bedriva verksamheten.”

Vad avser kravet i punkten 12.3 lämnade bolaget i sitt anbud en bild över byggnaden med uppgift om adress och geografiskt läge. Vidare fogades till anbudet två ritningar utvisande bl.a. rumsindelning, dörrar, trapphus och ändamålet med några rum. Någon beskrivning av lokalerna fogades inte till anbudet. Med beskrivning av lokalerna avses naturligtvis att med ord beskriva lokalerna, vilket understryks av att såväl ritningar som beskrivning efterfrågas. Som en normalt insatt och omsorgsfull anbudsgivare borde bolaget ha förstått att det var en beskrivning i ord som önskades vid sidan av sedvanliga uppgifter på en ritning. Sådana uppgifter skulle kunna vara byggår, eventuella om- och tillbyggnader, lämpligheten för slutenvård, slutenvårdskapacitet, fördelning på enkelrum och dubbelrum och eventuella kringfaciliteter som röntgen, dvs. allt som kan förväntas vara av intresse för landstinget för att det i ett tidigt skede ska gå att bilda sig en allmän uppfattning om lämpligheten i att bedriva geriatrisk vård i lokalerna. Det har inte varit allmänt känt för landstinget att det bedrivs vård i fastigheten i dag. Syftet med den begärda beskrivningen var således att landstinget i ett tidigt skede av upphandlingen i vart fall skulle kunna bilda sig en uppfattning om lokalernas ändamålsenlighet för verksamheten.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. Vidare anges i 16 kap. 6 § LOU att rätten ska besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts om den upphandlande enheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU, eller någon annan bestämmelse i denna lag, och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada.

Bolaget har yrkat att upphandlingen ska få avslutas först sedan rättelse har vidtagits vilken ska bestå i att en ny utvärdering av anbudet genomförs vid vilken bolaget ska tilldelas aktuellt kontrakt. Förvaltningsrättens prövning utgör dock en kontroll av om det på grundval av det som sökanden har anfört finns grund för att ingripa mot upphandlingen enligt 16 kap. 6 § LOU och det ankommer inte på domstolen att göra någon egen utvärdering av anbudet.

I SLL:s förfrågningsunderlag anges som ett skalkrav att anbudsgivaren till sitt anbud ska bifoga adress för samt lokalritningar och beskrivning av aktuella lokaler. Bolaget har anfört att det inte närmare har angetts hur den efterfrågade beskrivningen ska utföras för att vara tillräcklig.

Ett förfrågningsunderlag måste vara så pass tydligt utformat att en leverantör på grundval av underlaget kan avgöra vad den upphandlande myndigheten tillmäter betydelse vid upphandlingen. Högsta förvaltningsdomstolen har i rättsfallet RÅ 2002 ref. 50 uttalat att de skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får

godtas under förutsättning att de principer som bär upp lagen om offentlig upphandling inte träds för när.

I förfrågningsunderlaget anges i och för sig inte uttryckligen att den efterfrågade beskrivningen ska vara en beskrivning i ord men detta borde stå klart för en normalt insatt och omsorgsfull anbudsgivare. Det har dessutom ställts upp som ett särskilt krav att lokalritningar ska fogas till ansökan, och att enbart inge sådana ritningar kan således inte anses utgöra en beskrivning. Förfrågningsunderlaget är således tillräckligt tydligt och förutsebart utformat i fråga om innebörden av detta skallkrav.

Bolaget har vidare anfört att skallkravet gällande en beskrivning av lokalerna står i strid med proportionalitetsprincipen. Innebörden av denna princip är att kraven på leverantören måste ha ett naturligt samband med och stå i rimlig proportion till det som upphandlas. Med hänsyn till det krav som ställts gällande att vården ska bedrivas i av landstinget godkända lokaler får det aktuella kravet på en beskrivning av dessa anses vara en lämplig och effektiv åtgärd för att uppnå det eftersträvade syftet, nämligen att lokalerna ska vara ändamålsenliga för verksamheten. Kravet får även anses vara nödvändigt för att säkerställa kvaliteten på vinnande anbud. Ett mindre ingripande alternativ kan därmed inte anses ha varit aktuellt. Den negativa effekt som kravet får på leverantörers möjlighet att lämna anbud kan således inte anses vara oproportionerligt eller överdrivet jämfört med det eftersträvade syftet.

Förfrågningsunderlaget har därmed i aktuellt avseende konstaterats vara tillräckligt tydligt och förutsebart utformat och skallkravet att bifoga en beskrivning har konstaterats vara proportionerligt. Frågan är därmed om bolaget har uppfyllt skallkravet gällande en beskrivning av lokalerna.

Bolaget har till sitt anbud fogat en bild över byggnaden med uppgift om adress och geografiskt läge samt två ritningar av vilka viss information framgår men utöver detta inte någon beskrivning. Anbudet uppfyller därmed inte de krav som uppställts i förfrågningsunderlaget för att utvärderas. SLL har således haft fog för att förkasta bolagets anbud. Det saknas därmed skäl för ingripande enligt LOU och ansökan ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Andreas Hamrén
Förvaltningsrättsfiskal

Anna Cederberg har handlagt målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU